

Par bele{ki ... uo~i, tokom ...

31. 3. 9.

Danas uzbuna od 7.30h do 1h no}u. Stalno se smanjuje razmak izme|u jedne i druge uzbune.

Slu{ati ili ne vijesti? Od 21h do 23h smo uspjele da uhvatimo Slobodnu Evropu i RFI. Kru`e glasine da }e ukinuti i to. To poja~ava psihozu, priprema terena za ostvarivanje najmra~nijih predvi|anja, za tzv. tre}u fazu. Tako mi ka`e Biljana. Pu{tena je u pogon logika i praksa nasilja koje se, izgleda, ne mo`e kontrolisati. Prividno suprotstavljeni, a zapravo ujedinjeni militaristi se prepucavaju. Punjenje kontejnera smrti pra`njenjem arsenala oru`ja. Balkanskim militaristima koji su svoje „ideale“ uvek ostvarivali stradanjem, progonom, raseljavanjem..., miliona civila, uvijek su priskakali u pomo} planetarni militaristi. Bojim se, ovim }e biti potpuno anulirani naponi jezgara civilnog dru{tva u Srbiji. Nacionalizam, {ovinizam, za ovih nedelju dana dostigli su takve razmjere u Srbiji da se ledi krv u `ilama.

Dra{kovi}, pobjedonosno danas kli~e: „Nema vi{e opozicije, nema vi{e pete

kolone, svi smo jedna partija“. Intervencija NATO je alibi za najstra{niji etni~ki in`enjering na Kosovu; pred uni{tenjem je i demokratizacija u C.Gori. Logika i praksa lokalnog i globalnog militarizma stavljaju nas u stra{nu klopku. Opet svrstavanja po Evropi, uz jedan ili drugi militarizam. Naravno, sem izuzetaka.

4. 4. 99.

„Ti si kao krstare}a raketa!“ ka`e mi Biljana. Ja stalno obilazim grad i okolinu.

Dok ~ekam autobus, za prigradsko naselje, mu{karac poskakuje i pjevu{i: „No}as }e da nam bace bombe pomije{ane sa bensedinom i mi{omorom. To bi bilo ba{ dobro! Koliko bi gamadi i ludaka pobilo!“

I dalje cupka i ka`e prodavcu u kiosku: „Daj mi jedan Marlboro zeleni. Kako da pu{im doma}e kad padaju NATO bombe“. Po akcentu, ~ini se, mu{karac je izbeglica iz Bosne. Ko zna {ta do`ivljava, {ta mu se vra}a u sje}anje.

Nema zelenog Marlboro. Cigareta nema po kioscima. Ja jo{ imam zaliha. Uve~e. U prigradskom naselju, u vrlo pri-

snom prostoru, jedan mu{karac sa-uvao zdrav razum. I kriti~ko mi{ljenje. A sina su mu odveli silom u rat. Po tre}i putu od jesenas. Kad je dobio poziv poslednji put, otac je oti{ao u kasarnu i napisao: „Kad sinovi generala i politi~ara odu, i}i}e i moj“. Otac rezonuje: „Nije meni kriv Klinton. Ko je doveo do ovoga? I Klinton i Milo{evi} su mi odveli sina u rat!“ „^ovek ima svest o stepenu odgovornosti, on je preuzima u odnosu na svoju mo}: evo da logi~ki razmi{ljam: Ako celu SRJ bombarduju, za{to se podjednako ne iseljavamo mi iz Beograda, kao Albanci sa Kosova? To svaka budala zna da se radi o ne~em drugom“. O ~emu, mu{karac, kom{i}ja mojih prijatelja, nije izustio. A znao je. Ka`e: Zidovi imaju u{i“. Kontinuitet balkanske pri~e o {pijunima.

No}u sam spavala, ni{ta nisam ~ula. Ljudi iz ku}e u kojoj sam bila, ka`u da nisu oka sklopili. Ustvari ja sam imala temperaturu, znojila se cijele no}i.

5. 4. 99.

U autobusu, krcatom ljudima, koji vozi prema gradu, nema buke. Ljudi su tihi, Ali, ve} u slede}em trenutku mogu da padnu u histeri~an trans. Autobus prolazi pored zgrade MUP-a, zapaljene prije dve no}i, u centru Beograda. Odjednom grupa od tri starija mu{karca po~e da vi~e: „Vidite {ta nam rade demokrati! Vidite kako pale i ru}e na{u zemlju! Od demokrata nikad ni{ta dobrog ne}e{ ni videti ni do~ekati!“

Popodne. Odem u frizerski salon, da skratim kosu, da u~inim za sebe ne{to {to mi prija.

Ljudi vi}e nego obi~no. To je mali sa-

lon u kraju gdje `ivim. Odabrala sam ga odavno zbog cijene, zbog toga {to nikad nema gu`ve, a najvi}e zato {to se tamo slu}a super muzika.

Sa frizerom, starijim mu{karcem, ranije sam razgovarala o d`ezu, tangu. Imao je ~ak i jednu kasetu Karlosa Gardela, mog omiljenog argentinskog pjeva~a tanga iz 30-tih godina. Znao je da to volim i uvijek bi mi pu{tao. (Dok ~ekam mislim na jutro{nji razgovor sa prijateljicom iz Pri{tine, grada-pakla). Sve mi se muti. ^ujem da onaj isti mu{karac {i{aju}i de~aka ka`e: „Nisu svi Amerikanci kao Klinton. Opet }emo slu{ati onu muziku od pre“. Sad je pustio kasetu ovih rodoljubivih pesama, prigodnog pjeva~a svih ovih ratnih godina – B. ^orbe. Frizeru se u~inilo da se neprili~no pona}a za ove prilike pa se odraslina obra}a: „Najbolje je da napravimo pravoslavnu dr`avu: mi, Srbi, Grci i Makedonci. Rusi nam ne trebaju, oni su se slizali sa Zapadom“. Svi, sem mene i djevojke koja mu poma`e, osjetili su se pozvanim da se uklju~e u rodoljubivi ambijent. Mu{karac bujne sijede kose ka`e: „Ovi Natovci siluju sestre, majke, `ene, stoku, sve...“ Drugi dodaje: „Naravno, takvi su neprijatelji“. Odjednom upada mu{karac srednjih godina, o~igledno na konkretnom ratnom zadatku i sav zadihan: „Kom{i}ja, samo da te obi|em. Posla preko glave. Svuda ih ima“. To je {ifra za „narodne neprijatelje“. @ena koja je dovela sinove, dje~ake na {i{anje: „Na{a {kola je puna vojske“. Ispunila je ulogu i mirna je.

Idem dalje ka autobuskoj stanici. Puno svijeta ~eka. Sada jo{ pa`ljivije posmatram i slu{am. Onaj isti mu{krac, cup-

ka i glasno govori onima oko sebe: „No- }as nek nam bace bombe sa rastvorom bensedina i mi{omora“. Niko ni{ta ne govori, „lud ~ovek“.

Bus ide ka predgra|u. Dolazim kod prijatelja. Pojedem ne{to i odmah idem u krevet. Osje}am drhtavicu, izmerim temperaturu i vidim 38 stepeni C. Zaspem, probudim se sva u znoju. Lak{e mi je. Prijatelj nekako nabavio novine iz Crne Gore. Omiljeni nedeljni MONITOR. Novine sam gledala, okretala, listala, {to ka`e prijateljica „@ao mi da ih pro~itam odjednom“. Ne odolim isku{enju i po~nem od po~etka. Posle dva i po sata osjetila sam se vrlo samopouzdanom. Kriti-ko mi{ljenje je va`no sredstvo o~uvanja mentalnog zdravlja. To re~e u subotu, na sesiji u Paviljonu Veljkovi}, N. Popov. Ponovo zaspem i punih devet sati nijesam se ni pomjerila. Cijeje no}i su bila „dejstva“ kako se to sad ka`e.

6. 4. 99.

Popodne sam imala jaku koncentraciju i slu{ala ~etiri sata prijateljicu koja nam je do{la u goste. O~ajna, bijesna, poni`ena. Navikle da ogor~enje pretvaramo u akciju, sad samo slu{am i poku{avam da pru`im podr{kku i utjehu. Samo par prizora koji podupiru sada{nje stanje sveop{te homogenizacije i mr`nje prema drugom. Ovo nam je ispri~ala.

„Iz {kole mog mu`a zvali ({kole ina~e ne rade) da pozove u~enike da obavezno do|u na miting podr{kke i osude (zna se kome i ~emu). U suprotnom, dobi}e otkaz.“ Ona je unezverena i u velikim dilemama. Gadi joj se, bijesna je. „Direktor

preduze}a u kojem radi drugarica moje }erke, zapretio joj je otkazom, ako se ne razi|e sa mladi}em Muslimanom.“ Kako je saznao da je Musliman? Pa to je sad najjednostavnije. Svako mo`e da te prijavi. Ratno je stanje, denunciranje sti~e moralni kredibilitet u orku`enju, da ne govorimo o re`imu.

7. 4. 99.

Bila sam po gradu, i{la centrom, zao- bilaze}i mjesto svenarodnih ratnih igara. Jo{ uvijek nisam smogla snage da se pribli`im tom mjestu, za vreme tih de{avanja. Povra}a mi se. Ne samo zato {to se zna da je to ratno hu~ka-ka aktivnost, ve} vi{e zbog neprili~nosti ~ina u sveop{toj klimi nesre}e, razaranja.

PS. One/i koji/e su se zanosile mi{lju da }e im „zlikova~ka“ pru`iti priliku da se razmahnu svojim cvetajevskim talentima, imale/i su mispercepciju vlastitog zna~aja. One/i koji su tokom bombardovanja stekli svest o svojim ograni~enjima, pristali/e su da zapisuju, a nastavile da idu na pijacu po cve}e, pivo i povr}e...

Sta}a i Teodora